A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2008. november 6.*

A C-155/07. sz. ügyben,

az EK 230. cikk alapján megsemmisítés iránt 2007. március 19-én

az **Európai Parlament** (képviselik: R. Passos, A. Baas és D. Gauci, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperesnek

az **Európai Unió Tanácsa** (képviselik: M. Arpio Santacruz, M. Sims és D. Canga Fano, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

* Az eljárás nyelve: francia.

támogatja:

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik: A. Aresu és F. Dintilhac, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

beavatkozó,

benyújtott keresete tárgyában,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: A. Rosas tanácselnök, A. Ó Caoimh (előadó), J. N. Cunha Rodrigues, J. Klučka és A. Arabadjiev bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,
hivatalvezető: M.-A. Gaudissart egységvezető,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2008. május 14-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2008. június 26-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Keresetében az Európai Parlament azt kéri a Bíróságtól, hogy egyrészt semmisítse meg a Közösségen kívüli projektekhez adott hitelek és hitelgaranciák veszteségeinek fedezésére az Európai Beruházási Banknak nyújtott közösségi garanciáról szóló, 2006. december 19-i 2006/1016/EK tanácsi határozatot (HL L 414., 95. o., a továbbiakban: megtámadott határozat), másrészt pedig e határozat megsemmisítése esetén az új határozat elfogadásáig tartsa fenn annak joghatásait.

A jogvita előzményei és a Bíróság előtti eljárás

2 2006. június 22-én fogadta el az Európai Közösségek Bizottsága a megtámadott határozat alapját képező javaslatot. E javaslat jogalapként az EK 181a. cikket jelölte meg.

3 A Parlament 2006. november 30-án állásfoglalást fogadott el az említett javaslatról, amely állásfoglalás 1. sz. módosítása az EK 179. cikk további jogalapként való megjelölésére irányult. A Parlament felhívta a Bizottságot a javaslatnak az EK 250. cikk (2) bekezdése szerinti, az álláspontnak megfelelő módosítására.

4 A Bizottság ebben a kérdésben nem módosította javaslatát, és 2006. december 19-én az Európai Unió Tanácsa jogalapként egyedül az EK 181a. cikket figyelembe véve fogadta el a megtámadott határozatot.

5 Mivel a Parlament álláspontja szerint az említett határozat elfogadásakor az EK 179. cikket is figyelembe kellett volna venni, benyújtotta a megsemmisítés iránti jelen keresetet.

6 A Bíróság elnökének 2007. október 10-i végzése megengedte a Bizottságnak, hogy beavatkozzon a Tanács kérelmeinek támogatása végett.

7 A Bíróság elnöke 2007. október 25-i végzésével az Európai Beruházási Bank (a továbbiakban: EBB) által benyújtott beavatkozási kérelmet azzal az indokkal utasította el, hogy az utóbbi nem szerepel az EK 7. cikk (1) bekezdésében kimerítően felsorolt európai közösségi intézmények között.

Jogi háttér

8 A megtámadott határozat (3) preambulumbekezdésének szövege a következő:

„Az Európai Unió külső fellépéseinek az EBB hitelbesorolásának befolyásolása nélküli támogatása céljából az EBB számára költségvetési garanciát kell nyújtani a Közösségen kívüli műveletek végrehajtására […].”

9 Az említett határozat (4) preambulumbekezdése szerint a közösségi garanciának az EBB támogatható beruházási projektjeihez tartozó hitelek és hitelgaranciák veszteségeit kell fedeznie az egy előcsatlakozási támogatási eszköz (IPA) létrehozásáról szóló, 2006. július 17-i 1085/2006/EK tanácsi rendelet (HL L 210., 82. o.), az Európai Szomszédsági és Partnerségi Támogatási Eszköz létrehozására vonatkozó általános rendelkezések meghatározásáról szóló, 2006. október 24-i 2006/1638/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 310., 1. o.) és a fejlesztési együttműködés finanszírozási eszközének létrehozásáról szóló, 2006. december 18-i 1905/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 378., 41. o.) által érintett országokban, amennyiben a szóban forgó hitelfinanszírozást vagy -garanciát le nem járt és meg nem szüntetett, aláírt megállapodás értelmében megítélték.

10 Az említett határozat (7) preambulumbekezdése értelmében:

„2007-től az [Unió] külkapcsolatait támogatják az új pénzügyi eszközök is, azaz az IPA, az [európai szomszédsági és partnerségi eszköz], a [fejlesztési együttműködési eszköz], valamint a [2006. november 15-i 1717/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 327., 1. o.) által létrehozott] stabilitási eszköz.”

11 A megtámadott határozat (8) preambulumbekezdése kimondja:

„Az EBB finanszírozási műveleteinek összhangban kell lenniük az [Unió] külső politikáival és támogatniuk kell azokat, beleértve a sajátos térségi célkitűzéseket is. Az EBB által nyújtott finanszírozásnak ki kell egészítenie a megfelelő közösségi támogatási politikákat, programokat és eszközöket a különböző térségekben [helyesen: Az [Unió] fellépéseivel való globális összhang biztosítása mellett az EBB által nyújtott finanszírozásnak ki kell egészítenie a megfelelő közösségi támogatási politikákat, programokat és eszközöket a különböző térségekben]. […]”

12 Az említett határozat (12)–(14) preambulumbekezdésének szövege a következő:

„(12) Az ázsiai és latin-amerikai országokban az EBB finanszírozási tevékenységét fokozatosan az [Unió] e térségekre vonatkozó együttműködési stratégiájához igazítják, és az kiegészíti a közösségi költségvetési forrásokból finanszírozott eszközöket. Az EBB-nek törekednie kell arra, hogy tevékenységeit fokozatosan az említett térségek egyre több országára terjessze ki, beleértve a kevésbé gazdag országokat is. […]

(13) Közép-Ázsiában az EBB-nek a határokon átnyúló hatásokkal bíró főbb energiaellátási és energiaszállítási projektekre kell összpontosítania. […]

(14) Az [afrikai, karibi és csendes-óceáni (a továbbiakban: AKCS) országokra vonatkozó Cotonou-i megállapodás keretében végzett EBB-tevékenységek kiegészítése érdekében Dél-Afrikában az EBB-nek a közérdekű infrastruktúra-projektekre […] és a magánszektor, többek között a [kis- és középvállalkozások] támogatására kell összpontosítania. […]”

13 A megtámadott határozat „Garancia és felső határok” című 1. cikkének (1) bekezdése szerint:

„A Közösség globális garanciát (a közösségi garancia) nyújt az EBB-nek az esedékes, de a bankhoz be nem folyt kifizetésekre, az e határozat hatálya alá tartozó országokban végrehajtott, az EBB által támogatható beruházási projektekhez nyújtandó hitelek és hitelgaranciák tekintetében, amennyiben a hitelfinanszírozást vagy -garanciát le nem járt és meg nem szüntetett, aláírt megállapodás értelmében […], valamint […] az Európai Unió vonatkozó külpolitikai célkitűzései támogatása érdekében ítélték meg.”

14 E határozat „Érintett országok” című 2. cikke előírja:

„(1) Az EBB által nyújtott, közösségi garancia melletti finanszírozásra jogosult vagy potenciálisan jogosult országok felsorolását az I. melléklet tartalmazza.

(2) Az I. mellékletben felsorolt és »*«-gal megjelölt országok, valamint más, az I. mellékletben fel nem sorolt országok esetében, az adott ország közösségi garancia melletti EBB-finanszírozásra való jogosultságáról a Tanács eseti alapon, a[z EK-] Szerződés 181a. cikkének (2) bekezdésében előírt eljárásnak megfelelően határoz.

[…]

(4) Egy adott országban a politikai vagy gazdasági helyzettel kapcsolatos komoly aggályok esetén a Tanács a Szerződés 181a. cikkének (2) bekezdésében előírt eljárásnak megfelelően határozhat a közösségi garancia melletti újabb EBB-finanszírozás adott országban való felfüggesztéséről.”

15 Az említett határozat 3. cikkének címe: „Összhang az Európai Unió politikáival”. Az (1) bekezdése értelmében „[a]z EBB finanszírozási tevékenysége és az Európai Unió költségvetési forrásai közötti szinergiák maximalizálása érdekében megerősítik az EBB külső fellépéseinek az Európai Unió külső politikáival és célkitűzéseivel való összhangját”.

16 Az említett 3. cikk (2) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

„Ezt az együttműködést térségenként differenciált módon kell megvalósítani, figyelemmel az EBB szerepére és az Európai Unió egyes térségekben folytatott politikáira.”

17 A megtámadott határozat I. melléklete, annak 1. cikke értelmében az EBB által nyújtott, közösségi garancia melletti finanszírozásra jogosult országok alábbi nómenklatúra szerinti jegyzékét tartalmazza:

„A. *Csatlakozás előtt álló országok*

(1) Tagjelölt országok

[…]

(2) Potenciális tagjelölt országok

[…]

B. *Szomszédos és partnerségi országok*

(1) Mediterrán országok

[…]

(2) Kelet-Európa, Dél-Kaukázus és Oroszország

[…]

C. *Ázsia és Latin-Amerika*

(1) Latin-Amerika

[…]

(2) Ázsia

Ázsia (Közép-Ázsia kivételével):

[…]

Közép-Ázsia:

[…]

D. *Dél-Afrika*

Dél-Afrika.”

A keresetről

A felek érvei

A Parlament érvei

18 A Parlament szerint a megtámadott határozat szövegéből kitűnik, hogy az a fejlődő és a nem fejlődő országokkal való együttműködésre is kiterjedő külpolitikai eszköz.

Álláspontja szerint, mivel a fejlődő országokkal való együttműködés kizárólag a Szerződés „Fejlesztési együttműködés című” XX. címe alá tartozik, az EK 179. cikket is meg kell jelölni e határozat jogalapjaként.

19 A Parlament megállapítja többek között, hogy az említett határozatban érintett térségek többsége a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) és a Világbank besorolása szerinti „fejlődő ország”, és az érintett országok többsége – úgymint a szomszédos és partnerségi mediterrán országok, az ázsiai és dél-amerikai országok, valamint Dél-Afrika – is ilyen ország. A megtámadott határozat tehát az EK 177. cikk célkitűzései – többek között „a fejlődő országok fenntartható gazdasági és társadalmi fejlődése” – közé illeszkedik.

20 Abból a tényből, hogy a megtámadott határozat olyan harmadik országokat is érint, amelyek nem fejlődő országok, nem következik az, hogy a határozatot egyedül az EK 181a. cikk alapján kell elfogadni. Ugyanis ennek – a Nizzai Szerződés által bevezetett – cikknek az a célja, hogy különleges jogalapot biztosítson a pénzügyi és műszaki területekre vonatkozó önálló programok, valamint olyan harmadik országokkal kötött horizontális megállapodások tekintetében, amelyek nem fejlődő országok.

21 A Parlament állítja továbbá, hogy az a tény, hogy a megtámadott határozat jogalapjai közül hiányzik az EK 179. cikk, a határozat 2. cikkének (2) és (4) bekezdése értelmében lehetővé teszi, hogy a Tanács egy vagy több fejlődő országot érintő egyedi határozatot fogadjon el az EK 181a. cikk alapján, ami a Szerződés megsértésének minősülne.

22 A Parlament szerint a gazdasági, pénzügyi és műszaki együttműködés területén hozott intézkedéseknek a fejlesztési együttműködés hatálya alól való kizárása az EK 179. cikk alapján hozott intézkedések többségének kizárásával járna, így megfosztanák e rendelkezést lényegének nagy részétől.

23 Ezenkívül a Parlament álláspontja szerint a jogalapot földrajzi szempontra tekintettel kell megválasztani, figyelembe véve azon országokat, amelyekkel a Közösség az érintett közösségi aktus értelmében együttműködik. Ennélfogva az EK 179. és az EK 181a. cikk az ezen aktussal érintett országok függvényében alkalmazandó, függetlenül attól, hogy van-e elsődleges és másodlagos cél. Ugyanis, amennyiben az EK 177. cikkben szereplő célok követése a fejlődő országokkal való gazdasági és pénzügyi együttműködésben valósul meg a gyakorlatban, az EK 179. és az EK 181a. cikk, bár eltérő célországok vonatkozásában, de hasonló célokra irányulhat.

24 Másodlagosan a Parlament azt állítja, hogy a megtámadott határozat mind az EK 181a., mind pedig az EK 179. cikk célkitűzéseinek elérésére irányul, mivel egyidejűleg minősül fejlődő országokkal és egyéb harmadik országokkal folytatott gazdasági együttműködési intézkedésnek. Indokolt tehát a kettős jogalap alkalmazása, mivel e határozat céljának elválaszthatatlan részét képezi a fejlődő országokkal való együttműködés.

A Tanács érvei

25 A Tanács szerint az EK 181a. cikk a megtámadott határozat megfelelő és elegendő jogalapját képezi. Egyébiránt valamely intézmény azon kívánsága, hogy valamely meghatározott aktus elfogadásában intenzívebben vegyen részt, nem befolyásolja az aktus jogalapjának megválasztását.

26 A Tanács úgy véli, hogy a megtámadott határozat céljának és tartalmának vizsgálatából kitűnik, hogy annak egyedüli célkitűzése a harmadik országokkal való, közösségi intézkedés révén történő pénzügyi együttműködés kialakítása.

27 Az EK 181a. cikk hatálya alá tartozik, mivel e tekintetben nem tesz különbséget az érintett harmadik országok között aszerint, hogy fejlődő vagy nem fejlődő országok. Az a tény, hogy az EBB finanszírozási műveleteinek összhangban kell lenniük az Unió külső politikáival, és ki kell egészíteniük a támogatási politikákat, a Tanács szerint azzal jár, hogy az EK 181a. cikk (1) bekezdésének első albekezdésében előírtaknak megfelelően összhangban kell lenniük a Közösség fejlesztési politikájával.

28 Az a körülmény viszont, hogy a megtámadott határozat előírja, hogy alkalmazásának összhangban kell lennie a fejlesztési politikával, vagy a fejlődést ösztönző hatást fejt ki, nem elegendő annak igazolására, hogy elfogadásákor az EK 179. cikket is meg kellett volna jelölni jogalapként. Ugyanez vonatkozik azon tényt illetően, hogy az e határozat I. mellékletében szereplő finanszírozásra jogosult vagy potenciálisan jogosult országok jegyzéke magában foglalja a fejlődő országokat is, mivel e cikk (1) és (2) bekezdése előírja, hogy az EBB az e cikk alapján történő hozzájárulásait a Szerződés egyéb rendelkezéseinek sérelme nélkül nyújtja.

29 A Tanács a tárgyalás során pontosította, hogy álláspontja szerint a közösségi garancia és a fejlődő országok közötti kapcsolat közvetett jellege adja a döntő indokát annak, hogy miért nem kell a megtámadott határozat jogalapjaként az EK 179. cikket is figyelembe venni.

A Bizottság érvei

30 A Bizottság álláspontja szerint az EK 179. és az EK 181a. cikk hatálya földrajzi szempontot (a Szerződés XX. címe tekintetében a fejlődő országok és a XXI. címe tekintetében a harmadik országok) és tárgyi szempontot (a Szerződés XX. címe tekintetében az EK 177. cikk (1) bekezdésében szereplő három célkitűzés és a XXI. címe tekintetében a gazdasági, pénzügyi és műszaki együttműködési intézkedések) is követ.

31 A Parlamenttel ellentétben a Bizottság vitatja az EK 181a. cikk hatályának, álláspontja szerint szigorúan földrajzi értelmezését. Ezen értelmezés a Szerződés XX. és XXI. címének szövege alapján nem megalapozott. Az említett XXI. cím vonatkozásában ugyanis a földrajzi szempont valamennyi harmadik országra utal, ideértve az esetleges fejlődő országokat is. Az EK 181a. cikk – a rá vonatkozó címnek és (1) bekezdésének szigorúbb megfogalmazása hiányában – alkalmazható lenne tehát a fejlődő országokra is. A Bizottság szerint a Parlament érvelése nem veszi figyelembe az EK 179. cikk (1) bekezdésében szereplő „a Szerződés egyéb rendelkezéseinek sérelme nélkül" fordulatot.

32 A Bizottság állítja továbbá, hogy a megtámadott határozat pénzügyi eszköz, amely elsősorban a Közösségen belül alkalmazandó. E határozat nem képezi az EBB harmadik országok javára szóló finanszírozási műveleteinek a jogalapját, amely elsősorban a Szerződéshez csatolt, az EBB alapokmányáról szóló jegyzőkönyv 18. cikkének (1) bekezdése.

33 A Bizottság – csakúgy, mint a Tanács – emlékeztet arra, hogy az EK 181a. cikk előírja, hogy az e cikk alapján a Közösségen kívül tett a gazdasági, pénzügyi és műszaki együttműködésre irányuló intézkedéseknek „összhangban kell lenniük a Közösség fejlesztési politikájával". Ennélfogva a Bizottság szerint a Szerződés megfogalmazóinak álláspontja szerint az EK 181a. cikk alapján hozott intézkedések járhatnak fejlődést – a fejlődő országok fejlődését is ideértve – ösztönző hatással. A Bizottság a Bíróság tárgyaláson feltett kérdésére válaszolva előadta, hogy az EBB-nek az olyan országokat – amelyek a Szerződés értelmében mind fejlődő országok – érintő ügyletek tekintetében nyújtott garancia esetében is az EK 181a. cikk a megfelelő jogalap, mivel e garancia csak közvetetten – az EBB által a saját belső eljárásainak és az EBB alapokmányáról szóló jegyzőkönyvnek megfelelően nyújtott hitelek révén – kedvezményezi ezen országokat.

A Bíróság álláspontja

Előzetes észrevételek

34 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint valamely közösségi jogi aktus jogalapja megválasztásának olyan objektív elemeken kell alapulnia, amelyek alkalmasak a bírósági felülvizsgálatra; ilyen elemnek számít többek között a jogi aktus célja és tartalma (lásd ebben az értelemben különösen a C-300/89. sz., Bizottság kontra Tanács, ún. „titán-dioxid"-ügyben 1991. június 11-én hozott ítélet [EBHT 1991., I-2867. o.] 10. pontját és a C-338/01. sz., Bizottság kontra Tanács ügyben 2004. április 29-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-4829. o.] 54. pontját), nem pedig az adott esetben hasonló jellemzőkkel rendelkező egyéb közösségi jogi aktusok jogalapján (lásd ebben az értelemben a 131/86. sz., Egyesült Királyság kontra Tanács ügyben 1988. február 23-án hozott ítélet [EBHT 1988., 905. o.] 29. pontját és a C-91/05. sz., Bizottság kontra Tanács ügyben 2008. május 20-án hozott ítélet [EBHT 2008., I-3651. o.] 106. pontját.) Egyébiránt, amennyiben a Szerződésben van speciálisabb rendelkezés, amelyet jogalapként lehet használni, a kérdéses jogi aktust arra kell alapozni (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Bizottság kontra Tanács ügyben 2004. április 29-én hozott ítélet 60. pontját és a C-533/03. sz., Bizottság kontra Tanács ügyben 2006. január 26-án hozott ítélet [EBHT 2006., I-1025. o.] 45. pontját).

35 Ha valamely intézkedés vizsgálatából az derül ki, hogy az két cél elérésére irányul, vagy két összetevőt foglal magában, és ezen célok vagy összetevők egyike elsődlegesnek mutatkozik, míg a másik csak járulékos jellegű, az aktust csak egy jogalapra kell alapítani, mégpedig arra, amelyet az elsődleges cél vagy összetevő megkövetel (lásd ebben az értelemben különösen a C-155/91. sz., Bizottság kontra Tanács ügyben 1993. március 17-én hozott ítélet [EBHT 1993., I-939. o.] 19. és 21. pontját; a C-36/98. sz., Spanyolország kontra Tanács ügyben 2001. január 30-án hozott ítélet [EBHT 2001., I-779. o.] 59. pontját; a fent hivatkozott Bizottság kontra Tanács ügyben 2004. április 29-én hozott ítélet 55. pontját, valamint a fent hivatkozott Bizottság kontra Tanács ügyben 2008. május 20-án hozott ítélet 73. pontját).

36 Valamely, egyidejűleg több cél elérésére irányuló vagy elválaszthatatlan és egymáshoz viszonyítva nem járulékos jellegű több összetevőt magában foglaló intézkedést illetően a Bíróság – arra az esetre, ha így a Szerződés különböző rendelkezései alkalmazhatók –

úgy határozott, hogy az ilyen intézkedést kivételesen a különböző, vonatkozó jogalapokra kell alapítani (lásd ebben az értelemben a C-211/01. sz., Bizottság kontra Tanács ügyben 2003. szeptember 11-én hozott ítélet [EBHT 2003., I-8913. o.] 40. pontját és a fent hivatkozott Bizottság kontra Tanács ügyben 2008. május 20-án hozott ítélet 75. pontját).

37 Mindazonáltal a Bíróság különösen a fent hivatkozott „titán-dioxid"-ügyben hozott ítéletének 17–21. pontjában már úgy ítélte meg, hogy a két jogalap alkalmazása kizárt, amennyiben az azokra külön-külön előírt eljárások egymással összeegyeztethetetlenek (lásd ebben az értelemben még a C-164/97. és C-165/97. sz., Bizottság kontra Tanács egyesített ügyekben 1999. február 25-én hozott ítélet [EBHT 1999., I-1139. o.] 14. pontját és a fent hivatkozott Bizottság kontra Tanács ügyben 2004. április 29-én hozott ítélet 57. pontját, valamint a C-94/03. sz., Bizottság kontra Tanács ügyben 2006. január 10-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-1. o.] 52. pontját és a C-178/03. sz., Bizottság kontra Parlament és Tanács ügyben 2006. január 10-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-107. o.] 57. pontját).

38 E megfontolások alapján kell meghatározni, hogy a megtámadott határozatot érvényesen el lehetett-e fogadni egyedül az EK 181a. cikk alapján. Ennek érdekében először is egyrészt a Szerződés XX. címében található EK 179. cikk, másrészt pedig az annak XXI. címe alá tartozó EK 181a. cikk közötti összefüggést kell elemezni annak vizsgálata előtt, hogy e határozat tartalma és célja a Parlament állításának megfelelően e két cikk hatálya alá tartozik-e. Amennyiben ez az eset áll fenn, meg kell vizsgálni, hogy mely jogalap megfelelő a hivatkozott határozat elfogadásához.

A Szerződés XX. és XXI. címe alá tartozó területek elhatárolása

39 Igaz, amint azt a Bizottság hangsúlyozza, hogy szó szerinti értelemben véve az EK 181a. cikkben használt „harmadik országok" kifejezés kellően tág ahhoz, hogy magában foglalja mind a fejlődő országokat, mind az egyéb harmadik országokat. Ebből azonban az EK 179. cikk hatályának korlátozása nélkül nem következtethetünk arra, hogy az EK 177. cikk értelmében vett fejlődő országokkal folytatott gazdasági, pénzügyi és műszaki együttműködés terén tett valamennyi intézkedés egyedül az EK 181a. cikk alapján hozható meg.

40 Ugyanis, bár egyedül az EK 181a. cikk említi kifejezetten a „gazdasági, pénzügyi és műszaki együttműködés”-t, és az EK 179. cikk általános értelemben csak „intézkedésekre” utal, az nem befolyásolja azt, hogy az ilyen együttműködés, annak módozatai szerint, a fejlesztési együttműködés tipikus formája lehet. Nem vitatott, hogy az EBB főként gazdasági, pénzügyi és műszaki együttműködés keretében tevékenykedik. Márpedig az EK 177. cikkel összefüggésben értelmezett EK 179. cikk előírja, hogy az EBB az alapokmányában megállapított feltételek szerint hozzájárul a Közösségnek a fejlesztési együttműködés terén folytatott politikája célkitűzései elérésének előmozdításához szükséges intézkedések végrehajtásához. Így a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői, a Parlament és a Bizottság által az Unió fejlesztési politikájáról elfogadott együttes nyilatkozatának („Európai konszenzus [a fejlesztésről]”) (HL 2006. C 46., 1. o.) 119. pontja kimondja, hogy „[a] fejlődő országok magán- és állami vállalkozásaiba való beruházások révén az EBB egyre fontosabb szerepet játszik a közösségi támogatás végrehajtásában”.

41 Egyébiránt az EK 181a. cikk az alábbi fordulattal kezdődik: „[e] szerződés egyéb rendelkezéseinek, különösen a XX. címben foglaltaknak a sérelme nélkül”. E fordulat annak kifejeződése, hogy a hivatkozott XX. cím a fejlesztési együttműködésre vonatkozó különös rendelkezés.

42 Igaz – amint arra a Tanács és a Bizottság emlékeztet –, hogy az EK 179. cikk szintén az „[e] szerződés egyéb rendelkezéseinek sérelme nélkül” fordulattal kezdődik.

43 Meg kell azonban állapítani egyrészt – amint arra a Parlament a beadványaiban hivatkozik –, hogy az EK 179. cikket olyan időszakban fogalmazták meg, amikor az EK 181a. cikk még nem létezett, mivel a XXI. címmel, amely alá az utóbbi cikk tartozik, csak a Nizzai Szerződés általi felülvizsgálat során egészítették ki a Szerződést. Az EK 181a. cikk hatálybalépése előtt, és amennyiben nem az egyéb politikák alá tartozó közösségi eszközökről volt szó, a Közösség – különleges jogalap hiányában – az EK-Szerződés 235. cikke (jelenleg EK 308. cikk) alapján tett intézkedéseket és kötött

együttműködési megállapodásokat az olyan harmadik országokkal, amelyek nem fejlődő országok. A XXI. cím Szerződésbe való bevezetése különleges jogalapot biztosított tehát ezen együttműködéshez, és rugalmasabbá tette az e területre vonatkozó közösségi kezdeményezések elfogadására irányuló eljárást, mivel az EK 308. cikkben előírt egyhangúság helyett minősített többséget írt elő a Tanácsban.

44 Másrészt az EK 179. cikkben szereplő fenntartás kevésbé különleges, mint az EK 181a. cikkben szereplő fenntartás, amely kifejezetten a Szerződés XX. címére vonatkozik.

45 E körülmények között az EK 181a. cikkben szereplő, a Szerződés XX. címére vonatkozó fenntartás elsődlegesen alkalmazandó az EK 179. cikkben szereplő fenntartáshoz viszonyítva.

46 Ezen értelmezést nem gyengíti a Bizottságnak a jelen ítélet 33. pontjában szereplő érve, amely szerint a fejlesztési együttműködésre vonatkozó politikát érintő intézkedéseket egyedül az EK 181a. cikk alapján lehet hozni, feltéve hogy ezen intézkedések összhangban vannak e politikával, amint az a Szerződés XX. címéből következik. Ugyanis az EK 181a. cikk, amely előírja, hogy a gazdasági, pénzügyi és műszaki együttműködés terén hozott intézkedéseknek „összhangban kell lenniük a Közösség fejlesztési politikájával" egyszerűen azt jelenti, hogy az EK 181a. cikk alapján elfogadott intézkedések elfogadásakor a Közösségnek ügyelnie kell arra, hogy összhang álljon fenn az EK 179. cikk alapján hozott vagy hozható döntésekkel. Ezen elemzést megerősíti az EK 178. cikk, amely szerint a Közösség figyelembe veszi az EK 177. cikkben említett célkitűzéseket az általa végrehajtott olyan politikákban, amelyek hatással lehetnek a fejlődő országokra.

47 Ebből következik, hogy amennyiben az EK 181a. cikket az EK-Szerződés fejlesztési együttműködésre vonatkozó XX. címében foglaltak sérelme nélkül kell alkalmazni, e cikknek nem célja, hogy jogalapot biztosítson a hivatkozott XX. cím szerinti fejlesztési együttműködésnek az EK 177. cikkben foglalt céljait ösztönző intézkedések számára.

48 Anélkül, hogy a jelen esetben határozni kellene arról, hogy a fejlődő országokkal folytatott gazdasági, pénzügyi vagy műszaki együttműködésre irányuló valamely intézkedés jogalapját, amennyiben nem ilyen célokra irányul, képezheti-e egyedül az EK 181a. cikk, meg kell vizsgálni a megtámadott határozat tartalmát és célját.

A megtámadott határozat tartalmáról

49 1. cikkének (1) bekezdése értelmében a megtámadott határozat költségvetési garanciát nyújt az EBB-nek a be nem folyt kifizetésekre, az e határozat hatálya alá tartozó országokban az általa teljesített finanszírozási ügyletek tekintetében, feltéve hogy az érintett finanszírozásokat különösen az Unió külpolitikai célkitűzéseinek a támogatása érdekében ítélték meg.

50 A megtámadott határozat 2. cikkének (1) bekezdése értelmében az EBB által nyújtott, közösségi garancia melletti finanszírozásra jogosult vagy potenciálisan jogosult országok jegyzékét e határozat I. melléklete tartalmazza. E jegyzék négy alcsoportból áll: csatlakozás előtt álló országok, szomszédos és partnerségi országok, Ázsia és Dél-Amerika, végül pedig Dél-Afrika.

51 A Parlament úgy érvel, hogy az ebben a mellékletben említett országok többsége az OECD és a Világbank besorolásának megfelelően „fejlődő ország". A Tanács és a Bizottság nem emelt kifogást e minősítések ellen.

52 E tekintetben először is emlékeztetni kell arra, hogy a Szerződés XX. címében szereplő „fejlődő országok" fogalmát az utóbbi nem határozza meg. Nem vitatott, amint az mind a feleknek a Bíróság által a tárgyalás során feltett kérdésére adott szóbeli válaszából, mind pedig a jelen ítélet 40. pontjában említett együttes nyilatkozat második lábjegyzetéből kitűnik, hogy a közösségi gyakorlatban különös figyelmet szentelnek a hivatalos fejlesztéstámogatásra jogosultak – OECD keretében ülésező Fejlesztési Segítségnyújtási Bizottság által meghatározott – jegyzékének. Mindazonáltal ez nem befolyásolja azt, hogy a fejlődő országok fogalmának önálló közösségi értelmezés

tárgyát kell képeznie. Ez következik azon tényből is, hogy a fejlődő országok kategóriája dinamikus jellegű, így kevéssé előre látható események hatására fokozatos változásnak van kitéve.

53 Mindazonáltal a jelen esetben elegendő azt megállapítani, hogy nem vitatott, hogy a megtámadott határozat mellékletének jegyzékében felsorolt jogosult országok nagy része, sőt többsége e fogalom alá tartozhat, annak pontos jelentésétől függetlenül.

54 E körülmények között a Tanács és a Bizottság állításával ellentétben nem zárható ki, hogy a harmadik országokkal, a megtámadott határozat alapján való pénzügyi együttműködésre irányuló intézkedés a Szerződés XX. címének értelmében vett fejlesztési együttműködés alá tartozik.

55 Ugyanis, amint azt a Parlament és a Bizottság is előadja, az EBB valamely projekt keretében fennálló partnerei a közösségi garancia okán előnyösebb kamatlábú hitelekben részesülnek, amelyek támogatásnak minősülhetnek. Márpedig az EK 179. cikk (2) bekezdése előírja, hogy az EBB hozzájárul a Közösség fejlesztési együttműködés terén folytatott politikájához. Így az a tény, hogy az EBB tevékenysége alapvetően visszatérítendő hitelek és nem pedig támogatások nyújtásából áll, nem ellentétes azzal, hogy e finanszírozások némelyike fejlesztési támogatásnak tekinthető.

56 Ezen összefüggésben azt is meg kell állapítani, hogy a megtámadott határozat 2. cikkének (2) bekezdése értelmében bizonyos országok esetében – az e határozat I. mellékletében fel nem sorolt országokat is ideértve –, a közösségi garancia melletti EBB-finanszírozásra való jogosultságáról a Tanács eseti alapon határozhat. Egyébiránt a határozat 2. cikke (4) bekezdésének megfelelően a Tanács bizonyos feltételek mellett határozhat a hivatkozott garancia melletti újabb EBB-finanszírozás felfüggesztéséről.

Márpedig egyáltalán nem zárható ki, hogy érinti a fejlődő országokat a megtámadott határozat 2. cikkének (2) vagy (4) bekezdése alkalmazásában hozott tanácsi határozat. Mindazonáltal e rendelkezések szerint az említett határozatokat az EK 181a. cikkben előírt eljárásnak megfelelően fogadják el, függetlenül attól, hogy a Szerződés XX. címe értelmében vett fejlődő országokról van-e szó, vagy sem.

A megtámadott határozat céljáról

57 Jóllehet nem vitatott, hogy a megtámadott határozat a harmadik országokkal, pénzügyi közösségi eszköz révén való pénzügyi együttműködés kereteibe illeszkedik, a Parlament a Tanácstól és a Bizottságtól eltérő álláspontot képvisel e megállapítás következményeit illetően.

58 A Parlament úgy érvel, hogy a megtámadott határozat, amennyiben a fejlődő országokat érinti, az EK 177. cikk céljait követi, különösen a fenntartható gazdasági és társadalmi fejlődés ösztönzését. A Tanács vitatja ezen állítást, mindazonáltal nem jelzi, hogy mely célokat követ akkor e határozat a Szerződés XX. címe szerinti fejlődő országok tekintetében.

59 E tekintetben a Tanács és a Bizottság álláspontjával ellentétben főként a megtámadott határozat tartalma, nem pedig annak célja jelenik meg a jelen ítélet 57. pontjában szereplő leírásban. E határozatból ugyanis az következik, hogy a közösségi garancia nyújtásának célja meghaladja a fejlesztési együttműködésre csak másodlagosan irányuló intézkedés céljait. Így a hivatkozott határozat (3) preambulumbekezdéséből

kitűnik, hogy a határozat az Unió külső fellépéseinek az EBB hitelbesorolásának befolyásolása nélküli támogatására irányul. Továbbá e határozat 1. cikke értelmében a közösségi garanciát akkor nyújtják, ha különösen, az érintett finanszírozási műveleteket „az Európai Unió vonatkozó külpolitikai célkitűzései támogatása érdekében ítélték meg”.

60 Amint a tárgyalás során a Parlament megállapította, lehetséges, hogy e garancia hiányában az EBB nem tud finanszírozási műveleteket végezni az érintett országokban. Ugyanis a bizonyos harmadik országokban nyújtott finanszírozás fokozott veszélyét figyelembe véve, az EBB hitelbesorolását befolyásolhatják az ezen országokban végrehajtott ilyen műveletek, így e besorolás hátrányos befolyásolásának elkerülése visszatartja az EBB-t e műveletektől, vagy legalábbis arra kényszeríti, hogy a hitel felvevői számára jelentősen kedvezőtlenebb feltételeket szabjon e műveletek tekintetében. Így a közösségi garancia ténye, valamint annak az EBB hitelbesorolására való hatása kedvez az utóbbi harmadik országokkal való együttműködésének, sőt lehetővé teszi azt. Ennélfogva e hitelbesorolás megőrzése szükséges eszköznek tűnik e határozat alapvető céljának megvalósításához, azaz a Közösség külpolitikájának támogatásához.

61 Egyébiránt, még ha feltételezzük is, amint azt a Tanács és Parlament állította, hogy a közösségi garancia csak közvetett hatással bír a megtámadott határozattal érintett harmadik országok tekintetében, az EBB által ezen országoknak nyújtott finanszírozásra vonatkozó előnyösebb feltételek révén, a körülmény nem ellentétes azzal, hogy ezen intézkedés beilleszkedhessen a Közösség fejlesztési együttműködés terén folytatott politikájának a keretébe.

62 Ezenkívül, a Bizottság állításával ellentétben, a megtámadott határozat nem tekinthető főként Közösségen belüli intézkedésnek. Igaz, hogy a közösségi garancia először alapvetően a Közösségen belül bír hatással, azaz az EBB és a közösségi költségvetés kapcsolatában. Mindazonáltal, amint az a jelen ítélet 59. pontjából kitűnik, e garancia

nem e határozat célja, hanem az e cél – a Közösség külpolitikájának a harmadik országokkal folytatott, az EBB révén való pénzügyi együttműködés megkönnyítése és megerősítése általi támogatása – eléréséhez kiválasztott eszköz.

63 Márpedig a fejlesztési együttműködés terén folytatott közösségi politika a Közösség külső fellépésének szerves részét képezi. Ezenkívül a megtámadott határozat (8) preambulumbekezdése hangsúlyozza, hogy az EBB finanszírozási műveleteinek összhangban kell lenniük az Unió külső politikáival, és támogatniuk kell azokat, beleértve a sajátos térségi célkitűzéseket is. Ugyanígy e határozat a 3. cikkének (2) bekezdése kifejezetten előírja, hogy az együttműködést térségenként differenciált módon kell megvalósítani, figyelemmel az EBB szerepére és az Unió egyes térségekben folytatott politikáira.

64 E tekintetben a megtámadott határozat (4) preambulumbekezdéséből kitűnik, hogy a közösségi garanciának az EBB finanszírozási műveleteit kell fedeznie a többek között a fejlesztési együttműködési eszköz és az európai szomszédsági és partnerségi eszköz által érintett országokban. Ugyanezen határozat (7) preambulumbekezdése szintén megemlíti a 1717/2006 rendelet által létrehozott stabilitási eszközt. E határozat így többek között az e három eszköz révén tett intézkedések megerősítésére irányul, amelyek legalábbis részben a Szerződés XX. címe szerinti fejlesztési együttműködésre irányulnak. Ezen elemzést erősíti meg a hivatkozott határozat (15) preambulumbekezdése, amely többek között azon esetleges lehetőségre vonatkozik, hogy „az EBB finanszírozási tevékenységét – a projektek előkészítésével és a jogszabályi és szabályozási keretrendszer végrehajtásával vagy fokozásával [helyesen: létrehozásával vagy megerősítésével] kapcsolatos technikai segítségnyújtás mellett, pénzügyi segély, kockázati tőke és kamattámogatás formájában – megfelelően összekapcsolják az Unió költségvetési forrásaival".

65 Ezenkívül a megtámadott határozat preambulumában hivatkozott, az e határozat által érintett különböző térségekre vonatkozó konkrét célok legalábbis részben a fejlesztési együttműködés tipikus céljainak felelnek meg. Így az említett határozatnak a Parlament által a tárgyalás során hivatkozott (12) preambulumbekezdéséből kitűnik, hogy Ázsiában és Dél-Amerikában – amelyek olyan térségek, ahol az „EBB-nek törekednie kell arra, hogy tevékenységeit fokozatosan […] egyre több ország[…]ra terjessze ki, beleértve a kevésbé gazdag országokat is" – az EBB finanszírozási tevékenységének többek között a környezeti fenntarthatóságra és az energiabiztonságra irányuló projektekre kell összpontosítania, továbbá folyamatosan támogatnia kell az Unió közvetlen külföldi befektetésekben, valamint technológia és know-how átadásában megnyilvánuló e térségekben való jelenlétét. Ugyanígy, a megtámadott határozat (13) és (14) preambulumbekezdéséből kitűnik, hogy az EBB-nek egyrészt Közép-Ázsiában

a határokon átnyúló hatásokkal bíró főbb energiaellátási és energiaszállítási projektekre, másrészt pedig Dél-Afrikában a közérdekű infrastruktúra-projektekre és a magánszektor, többek között a kis- és középvállalkozások támogatására kell összpontosítania.

66 Ebből következik, hogy a megtámadott határozat értelmében, az EBB-nek nyújtott közösségi garancia révén folytatott pénzügyi együttműködés, a fejlődő országok tekintetében szintén az EK 177. cikkben szereplő gazdasági-társadalmi célokra irányul, többek között ezen országok fenntartható gazdasági és társadalmi fejlődésére.

67 A fentiekből következik, hogy a megtámadott határozat, amennyiben a Szerződés XX. címe értelmében vett fejlődő országokra vonatkozik, e cím – és így az EK 179. cikk – hatálya alá tartozik. Következésképpen e határozat két összetevőt foglal magában, az egyik az EK 179. cikk hatálya alá tartozó fejlesztési együttműködésre vonatkozik, a másik pedig az EK 181a. cikk hatálya alá tartozó, fejlődő országokon kívüli harmadik országokkal folytatott gazdasági, pénzügyi és műszaki együttműködésre vonatkozik.

A megtámadott határozat összetevői közötti kapcsolat

68 A Parlament állításával ellentétben az a megállapítás, hogy a megtámadott határozat a fenti pontban leírt két összetevőt foglalja magában, nem elegendő azon következtetés levonásához, hogy a határozatot az EK 179. és az EK 181a. cikkből álló kettős jogalap alapján kellett volna elfogadni. Ugyanis a jelen ítélet 35. és 36. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatot figyelembe véve meg kell határozni, hogy elsődleges vagy

meghatározó-e ezen határozat valamelyik összetevője, míg a másik csak járulékos jellegű, vagy éppen ellenkezőleg, e két összetevő elválaszthatatlanul összekapcsolódik, és egyik sem járulékos jellegű a másikhoz képest.

69 E tekintetben először is meg kell állapítani, hogy a jelen esetben szóban forgó mindkét jogalap, úgymint az EK 179. és az EK 181a. cikk, a harmadik országokkal folytatott – többek között pénzügyi – együttműködést érinti, és amint az különösen a jelen ítélet 55. pontjából kitűnik, az EBB közreműködése a fejlődő országokkal folytatott pénzügyi együttműködés összefüggésében szerves részét képezi a Szerződés XX. címe értelmében vett fejlesztési együttműködésnek.

70 Meg kell továbbá állapítani a jelen esetben, hogy jóllehet a Tanács és a Bizottság úgy érvel, hogy a megtámadott határozat egyrészt szinte kizárólag az EK 181a. cikkhez kapcsolódó elsődleges céllal és összetevővel, másrészt pedig az EK 179. cikkhez kapcsolódó járulékos céllal és összetevővel rendelkezik, nem tudták azonban bizonyítani, hogy a Közösség és a fejlődő harmadik országok közötti gazdasági, pénzügyi és műszaki együttműködés oly mértékben nem illeszkedik a Szerződés XX. címe szerinti fejlesztési együttműködés kereteibe, hogy e határozat, még ha az abban érintett együttműködés a fejlődő országokra vonatkozik is, olyan elsődleges vagy meghatározó céllal és összetevővel rendelkezik, amely nem kapcsolódik a Szerződés XX. címe szerinti fejlesztési együttműködéshez.

71 A megtámadott határozat ugyanis mind a fejlődő országokkal, mind pedig az egyéb harmadik országokkal folyatott pénzügyi együttműködés EBB-nek nyújtott közösségi garancia révén való megerősítésére irányul. E határozat csak a térségek és az érintett országok tekintetében eltérő, azonban hasonló jellegű intézkedésekre vonatkozik. Márpedig, amint az a főtanácsnok indítványának 77. és 78. pontjából kitűnik, esetleges, sőt önkényes lenne, ha megpróbálnánk meghatározó földrajzi összetevőt meghatározni a hivatkozott határozatban. A Szerződés XX. címe szerinti fejlődő országok kategóriájának változó jellege is ezt támasztja alá, és a Tanácsnak az ugyanezen

határozat 2. cikkének (2) bekezdésében előírt azon lehetősége is, hogy a Tanács a megtámadott határozat I. mellékletében fel sem sorolt országok esetében a közösségi garancia melletti EBB finanszírozásra való jogosultságról eseti alapon határozzon.

72 A fentiekből következik, hogy a megtámadott határozat, tartalmára és céljára tekintettel, egymástól elválaszthatatlan, egyrészt az EK 179. cikken, másrészt pedig az EK 181a. cikken alapuló összetevőkből áll, anélkül hogy elsődleges vagy meghatározó célt vagy összetevőt lehetne meghatározni. Következésképpen a jelen ítélet 36. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlat alkalmazásában meg kell állapítani, hogy e határozatot főszabály szerint e két cikkre alapítva kell elfogadni, kivéve ha a jogalapok e halmozódása kizárt a jelen ítélet 37. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlat szerint, amit meg kell vizsgálni.

Az eljárások összeegyeztethetőségéről

73 A Bíróság által az EK 179. és az EK 181a. cikk alapján történő eljárás összeegyeztethetőségére vonatkozó, a tárgyaláson feltett kérdésre valamennyi fél igenlő választ adott, rámutatva, hogy a közösségi jogalkotó már elfogadott bizonyos intézkedéseket e két cikkre alapítva.

74 E tekintetben azonban emlékeztetni kell arra, hogy – amint az a jelen ítélet 34. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatból kitűnik – valamely aktus jogalapjának meghatározása nem történhet az adott esetben hasonló jellemzőkkel rendelkező egyéb közösségi jogi aktusok jogalapjára tekintettel.

75 Amint arra a jelen ítélet 37. pontjában emlékeztetünk, a kettős jogalap alkalmazása kizárt, amennyiben az azokra külön-külön előírt eljárások egymással összeegyeztethetetlenek.

76 A jelen esetben meg kell állapítani, hogy a fent hivatkozott „titán-dioxid”-ügy alapjául szolgáló helyzettel ellentétben a Tanács, mind az EK 179. cikkben, mind pedig az EK 181a. cikkben előírt eljárás alapján minősített többséggel határoz.

77 Igaz, hogy az EK 179. cikk keretében a Parlament az együttdöntési eljárás révén jogalkotói feladatokat is ellát a Tanáccsal, míg az EK 181a. cikk – a megtámadott határozat elfogadásához alkalmazott egyedüli jogalap – csak a Parlamenttel folytatott konzultációt ír elő a Tanács számára.

78 Mindazonáltal emlékeztetni kell a Parlament közösségi jogalkotási eljárásban betöltött szerepének jelentőségére. Így a Bíróság már megállapította, hogy a Parlament ezen eljárásban való részvétele, azon alapvető demokratikus elvet tükrözi közösségi szinten, amely szerint a nép képviselői testületen keresztül vesz részt a hatalomgyakorlásban (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott „titán-dioxid”-ügyben hozott ítélet 20. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot, valamint a C-65/93. sz., Parlament kontra Tanács ügyben 1995. március 30-án hozott ítélet [EBHT 1995., I-643. o.] 21. pontját).

79 E tekintetben a fent hivatkozott „titán-dioxid”-ügyben hozott ítélet alapjául szolgáló helyzettel ellentétben a jelen körülmények között az EK 179. és az EK 181a. cikkből álló kettős jogalapra való hivatkozás nem sérti a Parlament jogait (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Bizottság kontra Tanács ügyben 2006. január 10-én hozott ítélet 54. pontját, valamint a fent hivatkozott Bizottság kontra Parlament és Tanács ügyben hozott ítélet 59. pontját). Ugyanis az EK 179. cikk figyelembevétele a Parlament

jelentősebb részvételével járna, mivel a jogi aktus elfogadására az ún. „együttdöntési” eljárást írja elő. Egyébként nem állították a Bíróság előtt, hogy az ilyen kettős jogalap jogalkotás-technikai szempontból nem lehetséges.

80 Emellett több szempont is azon következtetés mellett szól, hogy lehetséges, sőt a megtámadott határozat tekintetében megfelelő lett volna az EK 179. és az EK 181a. cikk együttes figyelembevétele.

81 Először is, amint az a jelen ítélet 69–72. pontjából kitűnik, elválaszthatatlanok egymástól a megtámadott határozat összetevői, amelyek közül az első a fejlődő országokra, a második pedig az egyéb harmadik országokra vonatkozik. Ugyanis a Szerződés XX. címe értelmében vett fejlődő országok változó kategóriájára, valamint a jogbiztonság követelményére tekintettel a gyakorlatban aligha lehetséges két – egyrészt a fejlődő országokra vonatkozó, kizárólag az EK 179. cikk alapján elfogadott, másrészt a nem fejlődő harmadik országokra vonatkozó, kizárólag az EK 181a. cikk alapján elfogadott – jogi aktus egyszerre történő elfogadását előnyben részesíteni. Másodszor, amint az a jelen ítélet ugyanazon pontjaiból kitűnik, nem elfogadható, hogy az egyik összetevő járulékos jellegű a másikhoz viszonyítva.

82 E körülmények között az EK 179. cikkben előírt „együttdöntési” és az EK 181a. cikkben előírt „konzultációs” eljárás közötti különbségekre tekintettel az a megoldás, amely jogalapként kizárólag az EK 179. cikket venné figyelembe, amely a Parlament jelentősebb részvételét vonja maga után, azzal a következménnyel járna, hogy a nem fejlődő harmadik országokkal folytatott gazdasági, pénzügyi és műszaki együttműködést nem fedné le kifejezetten a választott jogalap. Márpedig ebben az esetben a Tanács jogalkotói szerepét ez mindenesetre ugyanúgy befolyásolná, mint az EK 179. és az EK 181a. cikket figyelembe vevő kettős jogalap alkalmazása. Egyébiránt, amint az a jelen ítélet 47. pontjából kitűnik, míg az EK 181a. cikknek nem célja, hogy az EK 177. cikkben meghatározott, a Szerződés XX. címe értelmében vett fejlesztési együttműködésre vonatkozó célokra irányuló intézkedések jogalapját képezze, az EK 179. cikk főszabály szerint nem képezheti a nem ilyen célokra irányuló együttműködési intézkedések jogalapját.

83 Ebből következik, hogy a jelen esetben szereplő különleges – többek között a Szerződés XX. és XXI. címe közötti kiegészítő jelleggel, valamint az EK 179. és az EK 181a. cikk szinte kölcsönös összefüggésével jellemezhető – körülmények között az e két cikkben előírt eljárás nem minősíthető összeegyeztethetetlennek.

84 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a megtámadott határozatot kivételesen kettős jogalapra – az EK 179. és az EK 181a. cikkre – kellett volna alapítani.

85 Valamennyi fenti szempontra tekintettel a megtámadott határozatot meg kell semmisíteni, amennyiben annak jogalapja egyedül az EK 181a. cikk.

A megtámadott határozat joghatásainak fenntartására irányuló kérelemről

86 A Parlament, amelyet ebben a tekintetben a Tanács és a Bizottság is támogat, a megtámadott határozat megsemmisítése esetében a határozat joghatásainak az új határozat elfogadásáig történő fenntartását kéri a Bíróságtól.

87 Az EK 231. cikk második bekezdése értelmében, ha a Bíróság szükségesnek ítéli, megjelöli a semmisnek nyilvánított rendeletnek azokat a joghatásait, amelyek továbbra is fennmaradnak. Ez a rendelkezés analógia útján valamely határozatra is alkalmazható, amennyiben a bizonyos rendeletek megsemmisítését megalapozó okokhoz hasonló, a jogbiztonságból eredő alapos okok állnak fenn, amelyek indokolják, hogy a Bíróság

éljen az EK 231. cikk második bekezdése által ezen összefüggésben biztosított hatáskörével (lásd ebben az értelemben a C-271/94. sz., Parlament kontra Tanács ügyben 1996. március 26-án hozott ítélet [EBHT 1996., I-1689. o.] 40. pontját, a C-106/96. sz., Egyesült Királyság kontra Bizottság ügyben 1998. május 12-én hozott ítélet [EBHT 1998., I-2729. o.] 41. pontját, valamint a C-22/96. sz., Parlament kontra Tanács ügyben 1998. május 28-án hozott ítélet [EBHT 1998., I-3231. o.] 41. és 42. pontját).

88 10. cikkének megfelelően a megtámadott határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* 2006. december 30-án való kihirdetését követő harmadik napon lépett hatályba. Nem vitatott, hogy joghatásainak fenntartása nélküli megsemmisítése hátrányos hatással járna az EBB hitelbesorolására, és jellegénél fogva annak folyamatban lévő és jövőbeni finanszírozási műveletei tekintetében káros bizonytalanságot okozhatna.

89 E körülmények között a jogbiztonságot érintő jelentős indokok igazolják azt, hogy a Bíróság helyt adjon a felek kérelmének a megtámadott határozat joghatásainak fenntartása vonatkozásában. Fel kell tehát függeszteni a határozat megsemmisítésének joghatásait az új határozat ésszerű hatásidőn belüli hatálybalépéséig. E tekintetben a jelen ítélet kihirdetésétől számított tizenkét hónap ésszerű határidőnek tűnik.

A költségekről

90 Az eljárási szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A Tanácsot, mivel pervesztes lett, a Parlament kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére. Ugyanezen eljárási szabályzat 69. cikke 4. §-a első bekezdésének értelmében az eljárásba a Tanács kérelmének támogatása végett beavatkozó Bizottság maga viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

1) A Bíróság a Közösségen kívüli projektekhez adott hitelek és hitelgaranciák veszteségeinek fedezésére az Európai Beruházási Banknak nyújtott közösségi garanciáról szóló, 2006. december 19-i 2006/1016/EK tanácsi határozatot megsemmisíti.

2) A Bíróság a 2006/1016 határozat joghatásait fenntartja az Európai Beruházási Bank finanszírozási tevékenységei tekintetében, amelyeket addig végez, amíg az új határozat – a jelen ítélet kihirdetésétől számított tizenkét hónapon belül a megfelelő jogalapra, úgymint együttesen az EK 179. cikkre és az EK 181a. cikkre alapítva – hatályba lép.

3) A Bíróság az Európai Unió Tanácsát kötelezi a költségek viselésére, az Európai Közösségek Bizottságának költségei kivételével.

4) Az Európai Közösségek Bizottsága maga viseli saját költségeit.

Aláírások